

**9-сынып оқушыларының қызығушылығы мен қабілетін анықтау,
мамандыққа икемділігін диагностикалау.**

Мамандық таңдау бұл адам өміріндегі маңызды, қиын және жауапты қадам.

Оқушыларға кәсіби бағдар беру және болашақ мамандығын анықтап алуға ықпал жасау- мектеп алдында тұрған міндеттердің бірі. Мектеп оқушыларының мамандық таңдауда дұрыс бағыт алу мәселесі мектептің психологиялық қызмет аясында жүргізілетін аса жауапты да маңызды жұмыстарының бірі.

Мектеп жасындағы жасөспірімдерге өзінің болашағын таңдауға келгенде көп ықпал ететін ата-ана, ұстазбен қатар мектеп психологтары да өз үлестерін тигізеді.

Кәсіптік бағдар бойынша мектептің практикалық жұмысы кезіндегі көкейтесті сұрақтар; оқушыларға кәсіптік айқындалуы кезінде қалай көмек көрсету, олардың икемділіктерін адекваталық психологиялық әдістер бойынша қалай анықтау керек? Төменде 9- сынып оқушыларымен кәсіптік диагностиканы жүргізу мүмкіндіктерін келтіреміз. Арнайы кәсіптік мүмкіндіктері құрылымында адамдардың төмендегі сапалары, қызығушылықтары, қажеттілігі, мотивтері, икемділіктері және жеке өзінің қасиеттері оның басты компоненттері болып табылады. Оқушылардың кәсіби бағытын, қызығушылықтарын анықтау барысында»Қызығушылықтар картасы», Дж.Голландтың «Мамандыққа икемділікті анықтау» сауалнамасы, Е.А.Климовтың «ДДС» сауалнамасы, «Мамандық таңдау мотивін анықтау» әдістері алынып, әр оқушыға жеке зерделеу қорытындылары шығарылады. Диагностикалау барысы аяқталған соң ата-аналарын сауалнама нәтижелерімен таныстырып, түсіндірме жұмыстары жүргізіледі. Мектептің әдістемелік кеңесінің шешімімен құрылған сараптау комиссиясының қатысуымен оқушылармен жеке сөйлесу нәтижелеріне сәйкес, олардың ата-аналары мен сынып жетекшілерінің пікірлерін ескеру арқылы бағытқа бөлінеді.

Мерзімі: 11.04.2019ж.

Тақырыбы: Е.А. Климов «ДДС»

Мақсаты: Кәсіби бағдар беру жұмысын ұйымдастыру барысында оқушылардың қай салада қызмет атқаруға ниетін ескеруге арналған қызығушылықтарының картасын жасау.

Әдісі: Сауалнама.

Ұйымдастырушы: Психолог.

Қатысушы: 9 «Б» сынып

Оқушы саны: 23

Орындау ережесі: Оқушыларға сауалнамалар таратылып, орындау ережесі түсіндірілді. Е.А.Климов. Нәтижесі: Е.А.Климов сауалнамасының нәтижесі бойынша

Мамандық типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Адам-табиғат	2	9
Адам-техника	2	9
Адам-адам	13	56
Адам-белгілеу жүйесі	2	9
Адам-көркем-бейне	4	17
Барлығы	23	100

Д. Голланд сауалнамасы бойынша

Жеке тұлғаның кәсіптік типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Реалистік тип	4	17
Кеңселік тип	3	13
Әлеуметтік тип	5	22
Тапқыр тип	6	26
Артистік тип	5	22
Барлығы	23	100

Қызығушылықтар картасы бойынша оқушылардың 21-і, яғни 91 пайызының қызығушылығы математикалық-жаратылыстану пәндеріне басым екендігі, ал оқушылардың 2-і, яғни 9 пайызының қызығушылығы қоғамдық-гуманитарлық, ал 1 оқушы шығармашылық пәндеріне басым екендігі анықталды.

1. Математикалық-жаратылыстану пәндеріне бейім оқушылар:

Ағайдар Аружан, Абдукарим Н. Асқарбек Жұмабек, Бакирова Ұлжан, Дүйсехан Ақниет, Есбол Бану, Есенкулов Дидар, Жаңбырбаев Ерсұлтан, Зұлпыхар А., Керимбек Ж., Мамырхан Мерей, Мамбай Бекзат, Нұрәли Салтанат, Сейдалиев Бағдат, Серікбай Бауыржан, Суликов Радик, Хайтбай А., Сүндет О.

2. Қоғамдық-гуманитарлық пәндеріне бейім оқушылар:

Бақытқызы Асемай, Сапаралы Гүлшат,

3. Қоғамдық – шығармашылық пәндеріне бейім оқушылар:

Базарбай Ерсұлтан, Ерланқызы Аружан,

Ұсыныстар:

- Оқушылардың кәсіптік қалыптасуына байланысты педагогикалық-психологиялық тренинг сабақтар өткізу.
- Мамандықтар жайлы толық ақпараттар беру сынып жетекшілеріне ұсынылады.

Педагог- психолог:

Б.Еспанов

Сынып жетекші:

О.Момынов

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі 9 «Б» -сынып оқушыларының кәсіби бағыттылығы бойынша алынған сауалнамалардың қорытындысы.

№	Оқушының аты – жөні	Темпераменті	Голомшток сауалнамасы бойынша қызығушылығы жоғары бағыттары	Е.А.Климовтың Даралап -диагностикалау сауалнамасының қорытындысы бойынша мамандық типтері	Д.Голландтың мамандыққа икемділікті анықтау
1	Агайдар Аружан	Холерик-Сангвиник	Медицина	Адам-адам	Әлеуметтік тип
2	Абдукарим Нұрболат	Флегматик-Сангвиник	Полиция	Адам-адам	Реалистік тип
3	Асқарбек Жұмабек	Холерик-Сангвиник	Әскери	Адам-көркем бейне	Тапқыр тип
4	Бакирова Ұлжан	Флегматик-Сангвиник	Физика	Адам-көркем бейне	Артистік
5	Бақытқызы Асемай	Сангвиник-флегматик	Тарихшы	Адам-адам	Реалистік тип
6	Базарбай Ерсұлтан	Флегматик-сангвиник	Спортшы	Адам-адам	Әлеуметтік тип
7	Дүйсехан Ақниет	Сангвиник-Флегматик	Медицина	Адам-адам	Реалистік тип
8	Ерланқызы Аружан	Сангвиник-холерик	Артист	Адам-адам	Артистік тип
9	Есбол Бану	Холерик-Сангвиник	Полиция	Адам-адам	Артистік
10	Есенкулов Дидар	Флегматик-Сангвиник	Полиция	Адам-таңбалар жүйесі	Тапқыр тип
11	Жанбырбаев Ерсұлтан	Холерик-сангвиник	Әскери	Адам-табиғат	Әлеуметтік тип
12	Зұлпыхар Арайлым	Сангвиник-флегматик	Биология	Адам-адам	Кеңселік тип
13	Керимбек Жандос	Холерик-Сангвиник	Медицин	Адам-көркем бейне	Кеңселік тип
14	Мамырхан Мерей	Флегматик-Сангвиник	Полиция	Адам-көркем бейне	Реалистік тип
15	Мамбай Бекзат	Холерик-Сангвиник	Полиция	Адам-таңбалар жүйесі	Тапқыр тип
16	Нұрали СалтанатЖ	Флегматик-Сангвиник	Биология	Адам-адам	Артистік
17	Нұрбаш Айғаным	Сангвиник-Флегматик	Полиция	Адам-адам	Тапқыр тип
18	Сапаралы Гүлшат	Сангвиник-флегматик	Тарихшы	Адам-адам	Тапқыр тип
19	Сейдалиев Бағдат	Флегматик	Әскери	Адам-адам	Артистік
20	Серикбай Бауыржан	Холерик-Сангвиник	Техника	Адам-техника	Әлеуметтік тип
21	Суликов Радик	Флегматик-Сангвиник	Металлург	Адам-техника	Кеңселік тип
22	Хайтбай Айтқан	Сангвиник-флегматик	Әскери	Адам-табиғат	Тапқыр тип
23	Сүндет Оразәлі	Флегматик-сангвиник	Биология	Адам-адам	Әлеуметтік тип

Педагог-психолог:

Б.Еспанов

Сынып жетекшісі:

О.Момынов

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі 9 «Б» сынып оқушыларының Е.А.Климовтың «ДДС» сауалнамасының қорытындысы.

Мамандық типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Адам-табиғат	2	9
Адам-техника	2	9
Адам-адам	13	56
Адам-белгілеу жүйесі	2	9
Адам-көркем-бейне	4	17
Барлығы	23	100

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі 9 «Б» сынып оқушыларының Д.Голландтың мамандыққа икемділікті анықтау сауалнамасының қорытындысы

Жеке тұлғаның кәсіптік типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Реалистік тип	4	17
Кеңселік тип	3	13
Әлеуметтік тип	5	22
Тапқыр тип	6	26
Артистік тип	5	22
Барлығы	23	100

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі 9 «Б» сынып оқушыларының қызығушылық бағытының мониторингі

